

HEILIGENBEELDEN

IN DE

SINT-BAVOKERK

VAN

MENDONK

In elke kerk en kapel van ons Vlaanderenland zal je heiligenbeelden vinden. Beeltenissen van vrouwen en mannen die in de loop van 21 eeuwen christelijk geloof de status gekregen hebben van heilige of zalige.

Sommige beelden kan je in elke kerk vinden zoals Jezus, Maria en Jozef; andere beelden zijn meer verbonden met de geschiedenis van de kerk en/of parochie zoals hier in Mendonk met de H. Bavo die hier rond de jaren 600 als kluizenaar leefde. Ook de voorkeur van pastoors, weldoeners van de parochie of rijke inwoners konden de keuze van beeltenissen beïnvloeden.

Onze mooie parochiekerk van Mendonk heeft een bescheiden beeldenbestand maar wel één dat waardevol is.

Geniet maar mee... en zij allen die hier in onze kerk resideren zijn voorsprekers voor ons bij God!

Heilige Bavo (Bavo van Gent) † ca 660.

**Feestdag 1 oktober (tevens begin van
noveen)**

Hij werd rond 589 geboren in een adellijke familie uit Haspengouw, het land rond Luik. Van zijn ouders had hij de naam Allowin meegekregen. Hij trouwde met een dochter van graaf Adilio. Aanvankelijk was Allowin een woesteling. Maar door de dood van zijn vrouw beseftte hij hoe kort en vergankelijk het leven was.

Hij gaf al zijn bezittingen weg en leidde van toen af het leven van een boeteling in de St-Pietersabdij te Gent.

Maar Bavo leefde ook als kluizenaar in dit dorp Mendonk; onder dit beeld zie je de steen die hij als hoofdkussen gebruikt zou hebben. Talloze mensen wisten hem daar in hun nood te vinden; hij troostte en bemoedigde ze, en genas ze; hij wekte zelfs een dode tot leven.

Totdat hijzelf getroffen werd door een vreselijke ziekte. Omringd door gelovigen, vrienden en zijn geestelijk leidsman die hij had laten roepen om hem bij te staan, stierf hij hier in Mendonk in een geur van heiligheid.

MARIA, Moeder Gods

Feest 1 januari

Het was op het derde algemeen concilie, gehouden te Efese in 431, dat Maria officieel werd uitgeroepen tot 'Moeder van God', in het Grieks: 'Theo-tokos'. Vanaf dat moment gaat Maria een steeds groter plaats innemen in de devotie van het christenvolk, en dus ook in de afbeeldingen en de verhalen.

De voornaamste Mariafeesten zijn:

Maria, Moeder van God op 1 januari,
Maria Lichtmis op 2 februari,
Onze Lieve Vrouw van Lourdes op 11 februari,
Maria Boodschap op 25 maart,
Maria Hulp der Christenen op 24 mei,
Maria Visitatie of Maria Middelaars op 31 mei,
Onbevlekt Hart van Maria (derde zaterdag na Pinksteren)
Heilige Maagd Maria van de Berg van de Karmel op 16 juli,
Maria Tenhemelopneming op 15 augustus,
Maria Koningin op 22 augustus,
Maria geboorte op 8 september,
Onze Lieve-Vrouw van Smarten op 15 september,
Heilige Maagd Maria van de Rozenkrans op 7 oktober,
Opdracht van Maria in de tempel op 21 november,
Maria Onbevlekt Ontvangen op 8 december.
Maria wordt ook bijzonder herdacht in de maanden mei en oktober.

Linker zijaltaar: H. Maria met kind

Rechter zijaltaar: H. Hart van Jezus

Feestdag: derde vrijdag na Pinksteren

De devotie tot het H. Hart van Jezus bestaat reeds vele eeuwen in de Kerk. De verering van Jezus Christus krijgt vorm vanuit de liefde en barmhartigheid die worden gesymboliseerd door Jezus' Hart.

Een passage uit het evangelie volgens Johannes, waar Jezus' zijde door een lans doorboord werd en waaruit bloed en water stroomden, speelt in deze mystieke vroomheid een grote rol. Daarbij is het hart van de Gekruisigde doorboord en bron van de sacramenten en van de Kerk.

Heilige Jozef met kind Jezus.

Feestdag 19 maart.

Echtgenoot van Maria en voedstervader van Jezus. Wordt vaak afgebeeld als oudere man met baard en kalend hoofd, samen met het Kind Jezus aan de hand en een bloeiende staf in de hand.

Dat laatste gaat terug op het volgende verhaal: toen Maria niet wist met wie ze in het huwelijk moest treden, liet de hogepriester alle gegadigden hun wandelstok in een bak met nat zand steken; de stok van Jozef begon onmiddellijk te bloeien.

Heilige Antonius van Padua met kind Jezus

Feestdag 13 juni

Antonius wordt voorgesteld als jonge, baardloze Franciscan in bruine pij, sandalen, een witte koord en een rozenkrans om het middel en een boek waarop het Kind Jezus zit.

In opdracht van Franciscus van Assisi ging Antonius het geloof verkondigen in Noord-Italië en Zuid-Frankrijk waarbij hij talrijke wonderen verrichtte.

Wanneer men dankzij de heilige Antonius een waardevol verloren bezit opnieuw in zijn bezit kreeg, moest men vroeger een brood schenken aan de armen (het zogenaamde Antoniusbrood).

Vanuit de volksdevotie kent men de gewoonte om Antonius met zijn gezicht naar de muur te draaien als men een verloren voorwerp niet terug vond...

Heilige Anna met het kind Maria.

Feestdag 26 juli, tevens de feestdag van haar echtgenoot Joachim.

De H. Anna was de moeder van Maria en was gehuwd met Joachim.

De meest bekende afbeelding van de H. Anna is deze met Maria aan haar zijde en waar Maria een boek in de hand houdt, wat herinnert aan Anna's lessen om Maria in te wijden in de H. Schrift (voor de Joden is dit de Thora).

Heilige Barbara van Nicomedië

Gedachtenis 4 december.

Barbara is de dochter van de heiden Diocurus uit Nicomedië (Turkije). Hij sloot Barbara op in een toren omdat ze weigerde te trouwen. Barbara liet een derde raam maken in de toren als teken van de Heilige Drie-eenheid, waarop haar vader haar voor de keuze stelde haar geloof af te zweren of de dood. Barbara koos voor het laatste; werd eerst gemarteld en daarna onthoofd door haar eigen vader.

De H. Barbara is één van de veertien noodhelpers binnen de Katholieke Kerk.

Met de Noodhelpers is een groep van veertien heiligen bedoeld die behalve individueel ook als groep worden vereerd en aangeropen. Ze staan ook bekend onder de naam Veertien Heilige Helpers. Zij worden helpers genoemd omdat zij in het bijzonder zouden helpen bij allerlei ziektes en aandoeningen.

Vermoedelijk ontstond daar het gebruik om deze heiligen gezamenlijk te vereren als gevolg van een pestepidemie.

Heilige Godelieve van Gistel

Feestdag 6 juli.

Zij werd rond 1045 geboren. Volgens de gewoonte van die tijd werd zij uitgehuwelijkt; de keuze van haar vader was gevallen op heer Bertolf van Snipgate bij Gistel in Vlaanderen.

Maar Godelieve viel niet in goede aarde bij haar schoonmoeder, vrouwe Iselinde. Bertolf trok nog op de huwelijksdag bij zijn moeder in. Godelieve, die ervan gedroomd had burchtvrouwe te worden, verbande hij naar een onderhorige boerderij, waar zij zwaar werk moest doen en slechts een homp brood te eten kreeg. Aanvankelijk probeerde zij haar verdriet biddend te verwerken. Maar toen om haar heen de praatjes en pesterijen almaar erger werden, vluchtte zij naar haar vader.

Deze was woedend vanwege de schande hem en zijn dochter aangedaan. Hij wendde zich tot graaf Boudewijn van Vlaanderen en bisschop Radboud van Doornik om hulp. Inderdaad kwam er een verzoening tot stand. Bertolf nam zijn wettige vrouw tot zich en veinsde beterschap. Maar in de nacht van 6 juli 1070 werd zij door twee van zijn dienaren, Lantbert en Hacca, naar buiten gelokt en met een doek gewurgd. Vervolgens gooiden zij haar in een put om de schijn te wekken, dat zij verdronken was. Volgens de legende werd het water van de put opeens glashelder en de stenen waarop de moord was gepleegd kleurden blinkend wit.

Zij is de patrones van Gistel en Brugge.

Heilige Theresia van Lisieux

Feestdag 3 oktober.

Op vijftienjarige leeftijd trad zij, met speciale toestemming van de paus, toe tot het karmelitessenklooster van Lisieux, waar ze op 24 jarige leeftijd zal overlijden.

De meest voorkomende afbeelding toont haar met rozen en een kruisbeeld tegen de borst gedrukt. De rozen verwijzen naar haar woorden op haar doodsbed: 'Ik zal rozen uit de hemel laten regenen'.

Ook een boek komt voor, verwijzend naar het boek waar waarin zij haar 'petite voie' (kleine weg) naar volmaaktheid beschreef.

Cherubijnen

Cherubijnen stellen troongeesten voor. Een gouden afbeelding van deze cherubijnen bevond zich boven de gouden plaat of het verzoendeksel van de ark.

De ark bevond zich dus onder de beschermende vleugels van de cherubijnen.

Ze waren de wachters of bewakers van de heiligheid van JHWH.

In onze religie werden deze engelen als wachters of bewakers van het tabernakel aanzien.

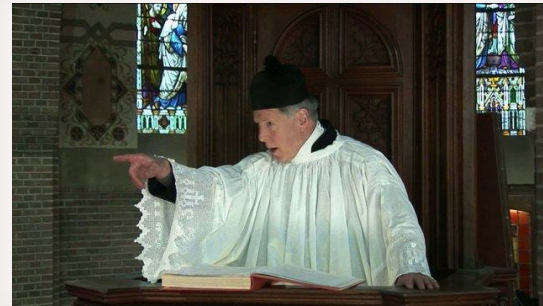

Heilige Bavo (kleine beeld)

Dit kleine beeld van de H. Bavo wordt enkel tijdens de jaarlijkse noveen, die begint op zijn feestdag, 1 oktober, uitgesteld.

Het Missiekruis

Deze kruisbeelden werden gerelateerd aan de zogenaamde missiepreken, ook wel bedelpreken of boetpreken genoemd al naargelang een missionaris, een kloosterling van welbepaalde ordes of een biechtvader de preek hield.

Foto's: Hilde Buyse en Linda Coupillie

Samenstelling: Diaken Jef Van Kerckhove

Eindredactie: Pastoor Patrick De Baets

De teksten bij de beelden zijn ontleend uit het boek “Sanctus – Meer dan 500 heiligen herkennen”, een uitgave van het Davidsfonds; de website “Heiligen.net” en met de gewaardeerde hulp van diverse confraters/experten.